

Snabbare operation av inflammerad gallblåsa frigör vårdresurser

Om fler av de patienter med akut gallblåseinflammation som bedöms behöva kirurgi opereras vid det akuta vårdtillfället och inte vid ett senare vårdtillfälle kan man frigöra resurser. Och titthålsoperation medför lägre risk för komplikationer än öppen operation vid akut gallblåseinflammation. Däremot är det inte klart om alla som haft gallstensanfall eller en akut gallblåseinflammation verkligen behöver opereras. Det visar en rapport från SBU, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering.

Om fler av de patienter som kommer till sjukhus med en akut gallblåseinflammation opereras inom några dygn istället för vid ett senare tillfälle sparas resurser. Cirka tre vård dagar kan frigöras för varje patient som opereras i det akuta skedet jämfört med om denne opereras i ett senare skede, då inflammationen läkt ut.

Om nio av tio av dessa patienter kommer till operation i det akuta skedet skulle vården, jämfört med idag, kunna frigöra upp till 3 300 vård dagar per år. Det motsvarar nästan 26 miljoner kronor. Idag opereras drygt sex av tio så pass omgående.

SBU konstaterar också att risken för komplikationer är mindre om ingreppet vid akut gallblåseinflammation görs laparoskopiskt, via titthål, än efter öppen operation. Titthålsmetoden är redan vanligast, men kan vara värd att överväga i ännu fler fall.

Att ha gallstenar i sin gallblåsa är vanligt och leder inte alltid till besvär. En ytterligare fråga som SBU nu försökt reda ut är om alla patienter med gallblåsesjukdom borde opereras eller om man kan vänta och se om nya besvär uppstår. Rapporten konstaterar dock att det saknas vetenskapligt underlag för att säkert kunna avgöra om det är bättre att operera än att avvakta – detta gäller vid såväl gallstensbesvär som akut inflammation i gallblåsan.

Bakgrund

Ett smärtsamt gallstensanfall – gallkolik – kan i regel avhjälpas med en dos kramplösande medicin.

Akut gallblåseinflammation behöver däremot ofta opereras. Att ta bort gallblåsan är ett av de vanligaste kirurgiska ingreppen i svensk sjukvård.

Gallstensbesvär är vanligare bland kvinnor än bland män.

Kontakt

Rapporten "Operation vid besvär av sten i gallblåsan och akut gallblåseinflammation" (2016) med sammanfattning och resultat finns på www.sbu.se.

- Claes Jönsson, docent, överläkare kirurgi, Göteborg, tel 070-082 53 75
- Jan Adolfsson, projektledare SBU, tel 08-412 32 78

SBU är en statlig myndighet som utvärderar sjukvårdens och socialtjänstens metoder och insatser utifrån nytta, risker och kostnader.